COVID-19 SALGINI SONRASI

OKULA DÖNÜŞ KİTAPÇIĞI

ETKİNLİKLER

KODA

Köy Okulları Değişim Ağı

İçindekiler

01 Islak Üstüne Islak Boyama

03 Duygusal Gökkuşağı

05 Renklerin Keşfi

07 Form Çizim

10 Çamurun Rüyası

12 Ritmik Hareket

14 Denge ve Beden Farkındalığı Hareketleri

16 Müziğin Rengi

Ön Yazı

Bu kitapçıkta yer alan etkinlikler öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerine destek olmanın yanı sıra öğretmenin kendi pedagojik gelişimine katkı sağlaması amacıyla hazırlanmıştır. Belirli plan dâhilinde gerçekleştirilmesi gereken sanat-oyun ve hareket uygulamaların çocukların zor durumlar ile başa çıkmalarını sağladığı, içinde bulundukları durumu daha iyi yorumlayabilme becerisi geliştirdikleri, sosyal ve duygusal açıdan gelişimlerine destek olduğu bilimsel araştırmalar ile de ortaya konmaktadır.

Sosyal ve duygusal gelişimin desteklenmesine yönelik çok sayıda uygulama mevcut olup burada sadece 6-12 yaş grubuna yönelik temel çalışmalara yer verilmiştir. Kitapçık içinde yer alan uygulamaların sınıftaki öğrenci sayısı, öğrencilerin yaş ve gelişim durumlarına göre uygulamaya konulması gerekmektedir.

Çocukların sadece pandemi sürecinde değil tüm zamanlarda temel ihtiyacı aile ve öğretmen tarafından sağlanan sevgi ve ilgi, evde ve okulda sağlanan rutinler, sanat, oyun ve hareket temelli öğrenme süreçleridir.

Umuyoruz ki bu kitapçık, öğrenme deneyiminde çocukların kendini keşfetmelerine ve öğretmenler için de böylesi bir süreçte pedagojik olarak kendilerini geliştirmelerinde yardımcı olacaktır.

Cavit Yeşildağ
KODA Eğitim Danışmanı ve Bölge Sorumlusu
Sosyal Pedagog

Etkinlik Adı

Islak Üstüne Islak Boyama

Kazanımlar

- Duygularını ifade etmeyi öğrenir.
- Dikkat ve odaklanma becerisi geliştirir.
- Kişisel farkındalığını arttırır.

Yaş seviyesi

6 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Boyama kağıdı, suluboya, fırça, bulaşık süngeri.

Süre

20-25 dakika

- 5 dakika ön hazırlık
- 15-20 dakika uygulama
- 5 dakika değerlendirme

Hazırlık ve Uygulama

Öğretmen etkinliğin başlamasından önce her öğrencinin gerekli materyale sahip olduğuna emin olmalıdır.

Başlangıçta öğretmen tüm öğrencilere boyamanın nasıl yapılacağını gösterir. Boyama kağıdı bulaşık süngeri ile ıslanır. Kağıdın ıslak olmasına dikkat edilir ancak kağıt üstünde su damlacıkları bırakılmamalıdır. İlk kullanılması gereken renk mavidir.

Öğretmen mavi rengi kullanırken, mavinin özelliklerine ilişkin kısa bir öykü anlatmalıdır. (Ek 1)

Öğretmen fırçasını suya batırıp ardından mavi renkten biraz alıp kağıdın bir yerini hafif dokunuşlarla boyamaya başlar . Ardından fırçayı suya batırarak mavinin açık ve koyu renklerini elde etmeye çalışır. Mavi denge, dinginlik ve rahatlama sağladığı için öncelikle kullanılması gereken renktir.

Bir sonraki ders veya etkinlikte ikinci renk olan sarı ile devam edilir. Mavi de olduğu gibi öğretmen boyamaya başlamadan önce sarı rengin öyküsünü anlatır (Ek-2)

Islak üstüne ıslak boyama çocukların duygularını ifade etme, yaşama, keşfetme ile duygusal anlamda yaşadıkları sıkıntıları pedagojik olarak çözebilmek amacıyla önemli bir çalışmadır.

Ekler

Ek-1: “Şimdi sizlere mavinin kısa bir öyküsünü anlatacağım. Bir mavi vardı, herkesi sakinliği ve dinginliği ile hayran bırakan. Mavi gittiği heryerde kendisine bakanları sakinleştirdi. Acele etmeden yavaş yavaş hareket ediyordu mavi, nefes alışverişi bile dengeli ve sakindi.

Ek-2: “Mavinin bir arkadaşı vardı neşeli ve capcanlı olan sarı. Sarı gittiği heryerde neşeli ve canlı yanı ile biliniyordu. Sarının mutluluğu ve heyecanı her halinden belliymiş. Bundan dolayı da hareketleri hızlı, canlı ve neşeliymiş.

Ek-3: “Sakin ve dingin mavi ile, neşeli ve canlı sarının başka bir arkadaşları varmış. Bu arkadaşları ile güçlü, özgüveni yüksek ve hırslı olan kırmızıymış. Kırmızı yürüyüşünden, konuşmasından ve hareketlerinden kendine olan güvenini gösteriyormuş. Arkadaşlarına önderlik etmeyi seven kırmızı bazen aceleci olsa da hareketlerinde güçlülük ve denge hemen farkediliyordu.

Etkinlik Adı

Duygusal Gökkuşağı

Kazanımlar

- Duygularını renkleri kullanarak ifade edebilir.
- Duygularını arkadaşları ile paylaşmayı öğrenir.
- Duygularını farklı şekillerde ifade etme becerisi kazanır.

Yaş seviyesi

7 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Boyama kağıtları ve boyalar
(Sulu boya veya pastel boya)

Süre

25 dakika

- 20 dakika uygulama
- 5 dakika geri bildirim

Hazırlık ve Uygulama

Öğretmen ”duygular” üzerine bir konuşma ile etkinliği başlatır: "Bazen mutlu oluruz bazen de üzüntülü. Bazı şeyler bizi mutlu eder bazı şeyler ise bizi mutsuz. Mesela ben ..... yapınca mutlu olurum. Ama ..... da beni mutsuz eder. Bazen de heyecanlanabilir, ya da çok neşeli olabilirim. Duygularımızın farkında olmak çok önemlidir. Duygularımız için resim yapmak, müzik dinlemek, hikaye-öykü okumak veya dinlemek çok faydalı olabilir. Şimdi size benim duygularımı anlatan bir gökkuşağı boyaması yapacağım."

Öğretmen tüm öğrencilerin görebileceği şekilde gökkuşağı çizer ve boyar. Ardından tüm öğrencilerden kendi gökkuşaklarını çizmelerini ister.

Öğrenciler boyamalarını yaparken tek tek onlarla ilgilenir ve tüm duygularını yansıtacak bir boyama yapmalarını ister. Tüm öğrenciler çizimlerini bitirdikten sonra boyamalar paylaşılır, herkes çalışmasından dolayı tebrik edilir ve boyamaların sınıf duvarlarına asılmasıyla etkinlik sonlandırılır.

Öğretmenlere Not:

Bu etkinlik duygusal gökkuşağı yerine duygusal çiçek, duygusal ağaç uygulaması şeklinde de gerçekleştirilebilir. Bireysel çalışmalar yerine sınıf gruplara ayrılarak da aynı çalışma yapılabilir. Önemli olan boyamaların tamamlanmasının ardından her öğrencinin boyaması üzerine paylaşımda bulunmasını desteklemek olmalıdır.

Etkinlik Adı

Renklerin Keşfi

Kazanımlar

- Duygularını renkleri kullanarak ifade edebilir.
- Duygularını formları kullanarak ifade edebilir.
- Kaygı ve stresi azaltacak etkinlikler yapabilir.

Yaş seviyesi

7 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Grup sayısı kadar büyük kağıt, pastel veya sulu boya.

Süre

25-30 dakika

- 5 dakika ön hazırlık.
- 20 dakika uygulama.
- 5 dakika değerlendirme.

Hazırlık ve Uygulama

Öğretmen etkinlik öncesi çocuklar ile ısınma hareketleri gerçekleştirir. (Ek-1)

Isınma etkinliklerinin ardından sınıf 4 ya da 5 öğrenciden oluşan gruplara ayrılır. Her grupta farklı yaş gruplarının bulunması önemlidir.

Öğretmen duygularımızı her zaman konuşarak ifade etmenin mümkün olmadığı bazen hissedilenlerin boyama ya da çizim ile de ifade edilebileceğine yönelik kısa bir giriş konuşması yapar. Ardından öğretmen etkinliğin nasıl gerçekleşeceğini kısaca anlatır.

Gruplardan önlerinde bulunan kağıtlara (A3 veya daha büyük bir kağıt) hislerini ve duygularını ifade eden boyama yapmalarını istenir. Bu boyama grup olarak yapılacaktır ve her öğrenci sıra ile boyamaya katkı sunacaktır. Önce bir öğrenci kağıt üzerine istediği bir form ya da şekil çizecek, sıra ile diğer öğrenciler bunun üstüne ekleme yapacaklardır.

Öğrenciler kendi istedikleri bir form, şekil, konu ya da içerik boyaması yapabileceklerdir.

Ancak, grup üyeleri birlikte değil sıra ile boyamaya katkı sunacaklardır. Grup boyama etkinliği olarak bilinen bu etkinlikte amaç grup olarak bir etkinliği gerçekleştirmek aynı zamanda duyguları paylaşmaktır. (Bunu yaparken pandemi nedeniyle mesafe kuralına dikkat edilmesi ve her öğrencini kendi boya kalemini kullanması önemlidir.)

Gruplar çalışmalarına başladığında öğretmenin her gruba giderek (ne çizeceksiniz, hangi renkleri kullanacaksınız, kimin fikriydi gibi) gerekli yönlendirmeyi ve desteği sunması önemlidir. Çalışmalar bittiğinde tüm gruplar sıra ile çalışmaları tüm sınıfla paylaşır ve hangi duyguyu öne çıkardıklarını aktarırlar.

Paylaşımların ardından boyamaların sınıf duvarlarına asılması ile etkinlik sona erer

Ekler:

Ek-1: Isınma hareketleri ritmik hareketler etkinliği içinde verilen hareketlerden oluşabilir.

Öğretmenlere Not:

Çalışmalar sırasında pandemi kaynaklı sorunların ortaya çıkmasını önlemek amacıyla başlangıçta öğretmenin diğer tüm etkinliklerde olduğu gibi mizah yönünü kullanarak bazı kurallara uyulması gerektiğini yinelemesi önemlidir.

Etkinlik Adı

Form Çizim

Kazanımlar

- Stres ve kaygıyı azaltacak etkinlikler yapabilir.
- Zihinsel aktiviteyi geliştirici çizimler yapabilir.
- Duygusal çevikliği sağlayacak çalışmalar yapabilir

Yaş seviyesi

7 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Boyama kâğıtları ve pastel boya.

Süre

25-30 dakika

- 5 dakika ön hazırlık.
- 20 dakika etkinlik.
- 5 dakika değerlendirme.

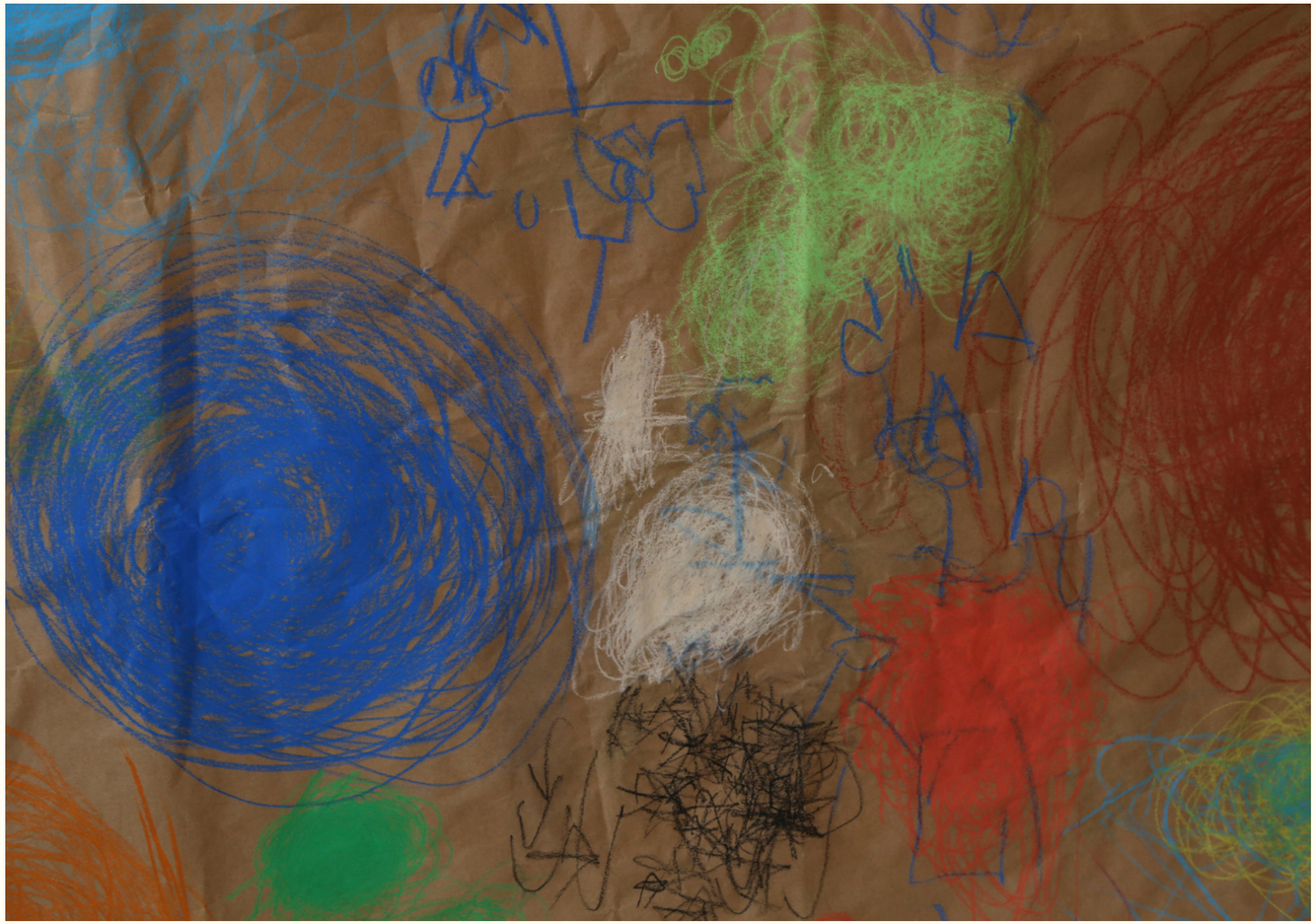

Hazırlık ve Uygulama

Etkinlik öncesi tüm sınıf kısa bir süre beden perküsyonu ya da ritmik hareketler gerçekleştirir.

Öğretmen ardından , boyama gibi bazı çizim çalışmalarının da kendimizi iyi hissetmemize yardımcı olacağı yönünde açıklama yapar.

Öğretmen öğrencilerden kendisinin tahtaya çizdiği formları dikkatlice islemelerini ister. Öğretmen formu yavaşça çizer. Ardından tüm sınıf ayakta o formu ellerini ile havada çizer. Havada çizdikten sonra herkes avuç içine formu çizer. Avuç içine parmakları ile çizdikten sonra tüm öğrenciler sıralarına oturup ayakları ile o formun hareketini yapmaya çalışırlar.

Tüm bu işlemlerin ardından öğrenciler pastel boyaları ile tahtadaki formu kendi kağıtlarına çizmeye çalışırlar.

Toplamda 5 formdan oluşan çalışma sonrası herkes çizimlerini paylaşır ve çizimler üzerine konuşulur.

Çizimlerin sınıfta istenilen bir yere asılması ile etkinlik sona erer.

Ekler

Çizim-1

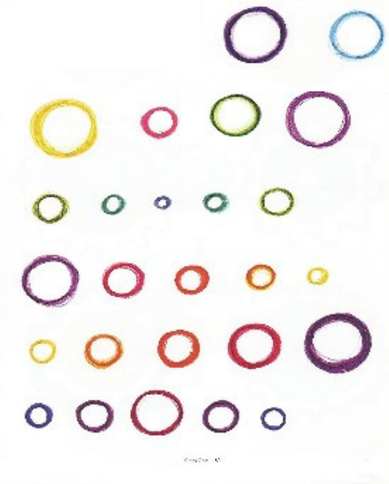

Çizim-2

Çizim-3

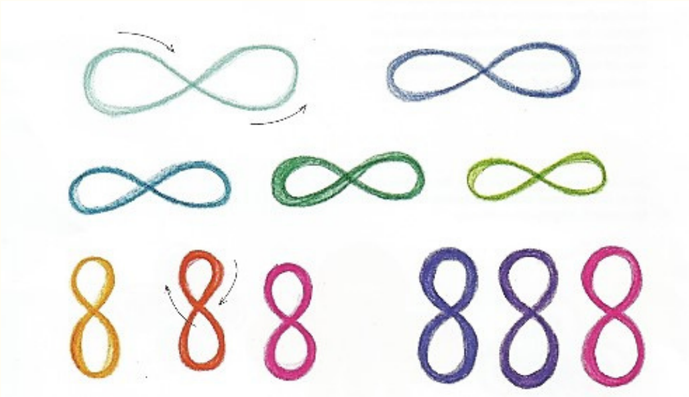

Çizim-4

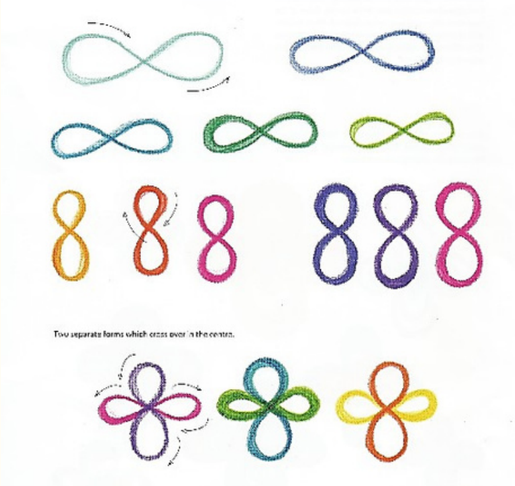

Çizim-5

Formlar için kaynak: Lord, Angela. (2019) Creative Form Drawing for the Four Temperaments. Howthorn Press.UK

Etkinlik Adı

Çamurun Rüyası

Kazanımlar

- Stres ve kaygıyı azaltacak etkinlikler yapabilir.
- Duygularını farklı yöntemler ile ifade etmeyi öğrenir.
- Sosyal ve duygusal aktivitelere katılır.

Yaş seviyesi

7 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Kil çamuru ya da balmumu.

Süre

25-30 dakika

- 5 dakika ön hazırlık.
- 20 dakika etkinlik.
- 5-10 dakika değerlendirme.

Hazırlık ve Uygulama

Öğretmen öğrencilere kil çamuru ile etkinlik yapacaklarını açıklayarak etkinliğe başlar.

Öğretmenin açıklamalarında; Kil çamuru ile birçok şekil yapılabileceğini, hayalgücü ve yaratıcılığı geliştirmek için çok önemli olduğunu; kendini iyi hissetmek için kil ile çalışmanın önemli olduğu gibi ifadelere yer verebilir.

Öğretmen herkesten avuç içi büyüklüğünde kil çamuru almalarını ve bu kil çamuruna yuvarlak bir şekil vermelerini ister.

Bu aşamada öğretmen tüm öğrencilere nasıl yapılacağını gösterir. Öğrenciler iki ellerini ve sert bir zemin kullanarak istenilen şekli vermeye çalışırlar. Tüm öğrenciler çamurdan yuvarlak yapınca öğretmen bir sonraki aşamayı öğrenciler ile paylaşır. Bu aşamada yuvarlak şeklin ortasında başparmaklar ile bir boşluk oluşturulur. Bu boşluk dert köşesi olarak adlandırılır. Öğretmen tüm öğrencilerden bu boşluğa sessizce kendilerine sıkıntı veren konuları paylaşmalarını ister. Paylaşımlardan sonra yuvarlağın açık kısmı yavaşça kapatılır ve öğrencilere çamurdan yaptıkları yuvarlakları yere ya da duvara fırlatabilecekleri söylenir.

Öğretmen bu aşamada öğrencilere "hepiniz çamurun içindeki dert köşesine bir şeyler söylediniz. Önemli olan sorunların, sıkıntıların bir gün sona ereceğidir. Nasıl ki kil çamuruna şekil verdiniz sıkıntılarımıza da şekil verip onları aşabiliriz." açıklamaları yapabilir.

Etkinlik yerdeki killerin toplanması ve sınıfın temizlenmesi ile son bulur.

Etkinlik Adı

Ritmik Hareket

Kazanımlar

- Dikkat ve odaklanma becerisini geliştirir.
- Nefes alma dengesini arttırır.
- Fiziksel sağlığını geliştirmeye yönelik etkinlik yapmayı öğrenir.
- Kaygı ve stresi azaltacak fiziksel çalışmalar yapar.

Yaş seviyesi

7 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Geniş bir alan.

Süre

10-15 dakika.

Hazırlık ve Uygulama

Ritmik hareketlerin fiziksel, psikolojik ve zihinsel sağlık için olan önemi giderek daha çok uzman tarafından dile getirilmektedir. Kırsal bölgelerde her ne kadar çocuklar gün içinde hareket halinde olsa da özelikle kaygı ve stresin ortaya çıktığı dönemlerde ritmik hareket beyin kimyasalları üzerinde pozitif dengeleme etkisine sahiptir.

Her gün sabah ve okul günü bitmeden önce ritmik hareketlerin tekrar edilmesi gereklidir.

- **Makas hareketi / 10 tekrar** (Ayaklar omuz hizasında açık ve iki ayağın çapraz olarak makas şeklinde hareket ettirilmesi.)
- **Yana zıplama / 5 tekrar** (Ayaklar omuz hizasında açık ve ayaklar açılmadan iki ayak birlikte sağa ve sola zıplama.)
- **Esneme / 5 tekrar** (Ayaklar omuz hizasında ellerimiz ile ayaklarımıza dokunup yavaş yavaş yükselme ve elleri başımızın üstünde gergin bir pozisyona getirerek bitirme.)
- **İki ayakla birlikte zıplama / 5 tekrar** (Ayaklar omuz hizasında bulunduğunuz yerde zıplama.)
- **Arkada çapraz zıplama / 10'a kadar sayma**
- **Eller belde zıplama / 10 tekrar** (Elleri belde bir şekilde iki ayak bükülerek zıplama.)
- **Eller belde yana - Öne arkaya zıplama / 10 tekrar** (Eller belde olacak şekilde öne arkaya , sağa ve sola zıplama)
- **Dizleri kaldırarak olduğu yerde koşma ve el çırpma**
- **Beden perküsyonu hareketleri**

Etkinlik Adı

Denge ve Beden Farkındalığı Hareketleri

Kazanımlar

- Dikkat ve odaklanma becerisini geliştirir.
- Kaygı ve stresi azaltacak fiziksel çalışmalar yapar.
- Denge ve beden farkındalığı duyularını geliştirir.

Yaş seviyesi

7 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Yok.

Süre

15-20 dakika.

Hazırlık ve Uygulama

Denge ve koordinasyon hareketleri sadece fiziksel sağlık açısından değil ruhsak sağlık açısından da oldukça önemlidir.

Bu nedenle duyusal gelişimin desteklenmesi adına bu çalışmaların gerçekleştirilmesi gereklidir.

Özellikle;
- Yürürken baş üstünde kitap taşıma,
- İki elde farklı ağırlıklar ile yürüme,
- Elde ahşap çubuk taşıma,
- Karşılıklı çubuk atma-tutma,
- Yerde çizili form üstünde yürüme,
- Tek ayak üstünde eller açık bekleme,
- Tek ayak üstünde beklerken top yakalama,
- Denge tahtası yürüme,
- Ağaca tırmanma,
- Yüzme,
- Tenis ve badminton,
- Jimnastik,
- İp atlama,
- Bisiklete binme.

Etkinlik Adı

Müziğin Rengi

Kazanımlar

- Duygularını farklı şekillerde ifade etme becerisi kazanır.
- Dinleme becerilerini geliştirir.
- Kaygı ve stresi azaltacak duygusal çalışmalar yapar.

Yaş seviyesi

7 yaş ve üzeri.

Gerekli Materyal

Yaşa uygun müzik, pastel boya, boya kağıdı.

Süre

20-25 dakika.

Hazırlık ve Uygulama

Müzik eşliğinde yapılan dinleme ve çizim çalışmalarının stres ve kaygıyı aşmada önemli etkisinin olduğu bilinmektedir. Bu nedenle öğrenciler müzik dinlerken önlerindeki kağıda çizim yapabilirler ya da duvara büyük bir kağıt asıp onun üstüne sırayla bir şeyler çizebilirler.

Öğretmen etkinlik öncesi çocukların yaş seviyelerine uygun farklı tempolarda müzik parçaları belirler. Bunun ardından öğretmen müziğin ritmine göre örnek bir çizim yapar. Bu çizimi yaparken öğretmen ayaktadır ve müziğin ritmine göre hareket etmektedir.

Burada önemli olan öğretmenin etkinliği çocuklara sade bir şekilde göstermesi ve ardından öğrencilerin önlerindeki kağıda müziğin ritmine göre hareket ederek istedikleri çizimi yapmalarıdır.

Bu etkinlik duvara asılan büyük bir kağıda müzik eşliğinde çizim yapılması şeklinde de gerçekleşebilir. Öğrenciler sıra ile kağıda yaklaşır ve öğretmenin belirlediği müziğe göre dans ederek çizim yaparlar. Burada çizilen form ya da şekil önemli değildir. Önemli olan müziğin ritmine göre hareket edebilmek ve aynı anda renkleri kullanabilmektir.

Bilimsel araştırmalar müzik eşliğinde dans ederken yapılan çizim ya da boyama çalışmalarının beynin stres kontrolü ve öğrenme süreçlerini desteklediğini ortaya koymuştur.

Yavaş ritmik dans müziği
Dmitri Shostakovich - Waltz No. 2
www.youtube.com/watch?v=phBThlPTBEg

Yavaş ritmik dinlendirici müzik
Carolan's Dream - Played on Celtic Harp
www.youtube.com/watch?v=QFlKx3YPL5I

Neşeli canlı müzik
Happy Upbeat Background Music
www.youtube.com/watch?v=FsDPTPIvEL4

Hazırlayan

Cavit Yeşildağ

İmran Azboy

Sinem Gül

Yunus Emre Demir

Bize ulaşmak isterseniz

İnternet Sitemiz

www.kodegisim.org

E-posta

bilgi@kodegisim.org

Telefon Numaramız

0216 343 73 43

@kodegisim

KODA

Köy Okulları Değişim Ağı